

I slutningen af 1870'erne havde min oldemors to brødre, Lars Nicolai Rømer og Hans Peter Rømer, fået etableret en øksefabrik: Romer Bros. Axe Co, og den fabrik bliver i en del år arbejdsplads for hovedpersonen i denne samling Amerikabreve, Hans Nicolai Frantzen.

L A R S N I C O L A J R Ø M E R
-/11 1836 - 25/1 1900

Hans Nicolai, eller onkel John, som han kalder sig i brevene, var nevø til brdr. Rømer og min bedstemors broder. De første breve er imidlertid fra en ældre broder til Hans, Carl August Frantzen. Han tog til Amerika allerede som 17årig i 1882 sammen sin søster, Andrea, der var gift

Lars Nicolai Holm. Hendes mand var taget derover et par måneder i forvejen. Andrea havde deres to børn, Frederik og Anna Catharina, med, og et tredje barn, Maria, blev født derover.

Lars Nicolai og Andrea var kun i Amerika nogle få år. Carl August var hjemme en kort tid i 1888, men rejste igen sammen med sin yngre bror, Hans Nicolai, og siden har ingen af de to brødre været i Danmark.

H A N S P E T E R R Ø M E R
1842 - 19/9 1900

Romer Bros Axe Co lå i Gowanda N. Y., og der eller i nærheden boede også brevskriverne i starten. Senere flyttede fabrikken til Dunkirk N. Y. og i al fald Hans Nicolai m. familie flyttede med. I 22 år arbejdede Hans Nicolai på øksefabrikken, og senere (ca 1910) drev han en mindre farm. Carl August måtte p. gr. af svigtende helbred forlade fabrikken tidligere og blive sælger.

LARS NICOLAJ JØRGENSEN HOLM

28/7 1851 - 26/2 1933

MARIA KIRSTINE

ANNA CATHARINA

Buffalo 1884

ANDREA KIRSTINE f. FRANTZEN

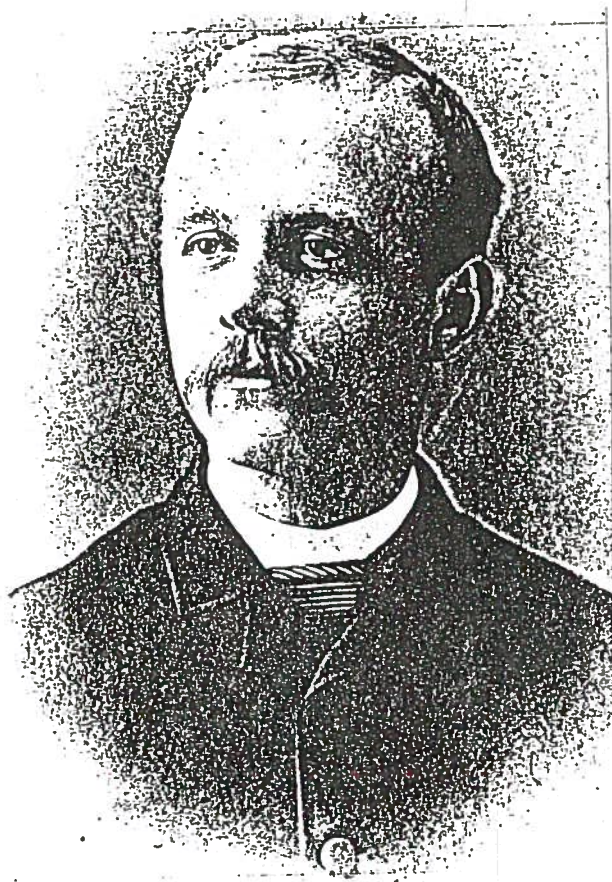
1/8 1858 - 2/5 1936

FREDERIK HOVALD

Brødrene Carl August og Hans Nicolai bliver gift i Amerika med henholdsvis Amanda og Albertina Johnson, der er svenske og søstre.

Især Albertina bliver en meget flittig brevsriver. Til trods for at hun aldrig kommer til at se hendes mands søstre og svoger på Bornholm, er hun rørende trofast i deltagelsen i deres sorger og glæder.

Albertinas sidste brev er fra 1946, tre år før hun døde.

C A R L A U G U S T F R A N T Z E N
8/7 1865 - 12/8 1916
g.m. A M A N D A J O H N S O N
21/12 1864 - 23/9 1952

Fra Albertinas og Hans Nicolais datter, Alberta, er der en hel del breve, idet hun skriver til sin kusine, Anna Nielsen. Alberta var i 1930 på et kort besøg hos familien på Bornholm og i København. Desværre har jeg ingen billeder af Albertina og Alberta.

H A N S N I C O L A J F R A N T Z E N

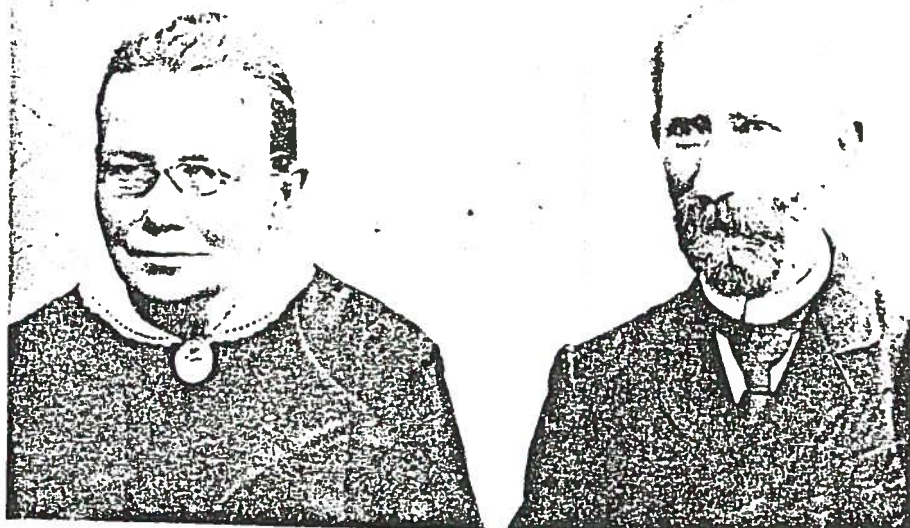
8/1 1868 - 30/10 1936

g.m. A L B E R T I N E J O H N S O N

10/4 1871 - 1949

Hvem modtog så brevene?

I første omgang var det søsteren Anne Marie og hendes mand, sadelmager Hans Peter Nielsen. De boede først i Hasle, men flyttede omkring 1900 til Rønne, og fra 1902 boede de i Olsgade 10. Efter Hans Nielsens død i 1922 overtog datteren, Anna, huset, og her boede hun sammen med sine søstre, Marie og Ruth, og deres mor. Anne Marie døde i 1935, men Anna havde huset indtil hun kom på plejehjem i 1977. Hun var den ældste af børnene, men også den, der levede længst (1885 - 1980)

A N N E M A R I E F R A N T Z E N

15/2 1851 - 3/9 1935

g.m. H A N S P E T E R N I E L S E N

11/11 1852 - 20/2 1922

Anna Nielsen var altså født inden Hans Nicolai Frantzen (onkel John) rejste til Amerika, og så snart hun har mulighed for at læse breve, skriver onkel John til hende. Han bliver ved med at kalde hende "lille" også efter hun er fyldt 40. Senere er der breve til både Marie og Ruth, men det er især fra kusinen, Alberta.

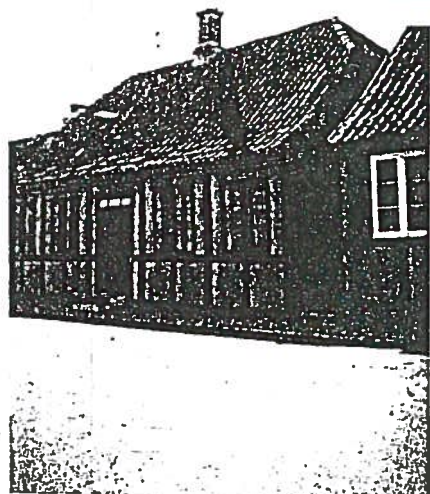
Anna Nielsen
1885 - 1980

Marie Nielsen
1897 - 1977

Ruth Nielsen
1905 - 1966

Olsgade nr. 10, Rønne

(Billederne er taget på forskellige tidspunkter)

En overgang er der mange breve til en anden søster, Martha, der var ugift dameskrædder i Rønne. Vi ser, at Albertina konsekvent skriver "syster" til sin mands søstre. Brevene til Martha Frantzen er nok havnet i Olsgade på den måde, at Maria Nielsen har måttet tage sig af boet, da Martha døde i 1924.

M A R T H A N I C O L I N E F R A N T Z E N
5/3 1870 - 11/11 1924

At så mange af brevene er bevaret er noget af et under, for Olsgade 10 blev i 1945 totalskadet ved det russiske bombardement af Rønne, men heldigvis brændte det ikke, så indholdet af kommodeskufferne var nogenlunde intakt, selv om møblerne var ødelagte. Det er det nye Olsgade 10, Albertina skriver om i hendes sidste brev, og det var i det nye Olsgade 10, vi søskendebørn til Anna Nielsen fandt brevene liggende lidt hulter til bulter i en skuffe.

Jeg påtog mig at ordne brevene, og det har været en meget interessant opgave, men også en meget besværlig. Da brevene ikke lå i kronologisk orden, og mange af dem mangler årstal (konvolutterne var der ikke), har jeg måttet prøve at datere dem efter indholdet. Rækkefølgen er nogenlunde rigtig, men garantere for den tør jeg ikke.

Det er mit håb, at også andre end familien kan have glæde af at læse brevene. Desværre findes brevene i modsat retning ikke, og så vidt jeg kan regne ud, mangler der også en del breve i samlingen fra Amerika, men må vel snarere undres over, at så mange breve er bevaret, end at der mangler nogle.

Lidt af en stamtavle:

Søskende: Lars Nicolai Rømer 1836 - 1900
 Hans Peter Rømer 1842 - 1900
 Martha Nicoline Rømer 1834 - 1904
 gift 1855 med lærer Jens Frantzen 1829 - 1894

Børn (blandt andre):

Andrea Kirstine Frantzen 1858 - 1936
 gift 1878 m. Lars Nicolai Holm 1851 - 1933.
 Anne Marie Frantzen 1861 - 1935
 g. 1881 m Hans Peter Nielsen 1852 - 1922
 Børn: se nederfor.
 Carl August Frantzen 1865 - 1916
 g. 1890 m Amanda Johnson
 Hans Nicolai Frantzen 1868 - 1936
 g. 1893 m Albertina Johnson 1871 - 1949
 (børn: Alberta og Rømer)
 Martha Nicoline Frantzen 1870 - 1924
 ugift dameskrædderinde, Rønne

Anne Marie Frantzen og Hans Peter Nielsen

Børn:

Anna Nicoline Petrea Nielsen 1885-1980
 ugift bogholder, Rønne
 Carl Johannes Nielsen 1893 - 1979
 g. 1918 m Sara Mathea Kristiansen 1894 - 1946
 Helge Frederik Nielsen 1895 - 1914
 ugift skrædder, Rønne
 Marie Dagmar Christiane Nielsen
 1897 - 1977 ugift, Rønne
 Ruth Andrea Theodora Nielsen
 1905 - 1966 ugift, Rønne

Carl Johannes Nielsen var gartner og bibliotekar. Han og Sara havde seks børn, deriblandt mig. Vi søskende har taget vor oldemors familienavn. Deraf navnet

Johannes Rømer

Holbæk 1985.